**********

# VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) Velehrad London (Reg. Charity No.1154836) a Velehradský výkonný výbor, pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii. Adresa: 39 Lonsdale Rd, Barnes, London SW13 9JP www.velehrad.org.uk

**červen / jún 2022** **číslo 152**

**********

## Skvělá Svatojánská na londýnském Velehradě, zatímco Rusové křísí Stalina...

**A je tu opět: „Za SSSR, za Stalina...!“**

*Ano, letošní Svatojánská na londýnském Velehradě se opravdu vydařila a zahájila tak pocovidový návrat krajanské činnosti (viz str. 2). Z toho by měl určitě radost nezapomenutelný Otec Lang, který nám odešel v roce 2007 a jehož narozeniny připadají na tento měsíc (24. června). Po řadu desetiletí faktická duchovní i světská hlava našeho londýnského exilu, nebude pro svou lidskost, dobrotu, toleranci a na druhé straně i rozhodnost v činnosti proti totalitnímu režimu v Československu i v ostatních porobených národech, zapomenuta.*

*Dokážeme si představit, jak by reagoval na ruskou agresi na Ukrajině a burcoval britské poslance a lordy k co nejúčinnější pomoci. Nepřekvapil by jej ani tento internetový snímek ruského tanku v Doněcku, kde voják připevňuje vlajku SSSR s portrétem Stalina na střeleckou věž. Ano, návrat ke stalinismu je přesně to, co se děje v Rusku a co se Moskva snaží pod vedením důstojníka KGB a jeho mafiánů zavést všude, kde jen může.*

*Tento měsíc vzpomínáme na červen 1944 a na invazi v Normandii. Jak víme, tři československé stíhací letecké pluky/peruti Královského letectva, tedy 310., 312. a 313., sdružené v čs. stíhacím leteckém svazu/wingu RAF č. 134, hlídkovaly už od sedmi ráno (a několikrát) onoho historického 6. června nad invazními plážemi a chránily spojenecká vojska při vyloďování. Zároveň i slavný 311.čs. bombardovací pluk/peruť, tehdy už u pobřežního letectva pomáhal uzavírat přístup do kanálu La Manche německým ponorkám z Atlantiku. Mezitím se 1. čs. samostatná obrněná brigáda pod velením generála Aloise Lišky připravovala k vylodění v pozdějším sledu. Slavný válečný červen však také o dva roky dříve, v roce 1942, zaznamenal významný čin našich výsadkářů z Británie v Praze – likvidaci krutého Hitlerova Reichsprotektora Reinharda Heydricha během útoku pod pražskou Bulovkou 27. května. Toho dne Jan Kubiš a Jozef Gabčík přepadli Heydrichův automobil a on za pár dní na zranění zemřel. Výsadkáři se pak po zradě marně bránili německým jednotkám v kryptě pravoslavného kostela v Resslově ulici u Karlova náměstí.*

*Na téma Ukrajiny více níže, avšak nemůže to zaplašit naši radost z úspěchu Svatojánské pouti, které se podle spočítání účastníků během občerstvení v zahradě, zúčastnila padesátka krajanů a kolem 15 dětí, pro které byl trávník uprostřed zahrady po „školním zaměstnání“ v suterénu skvělou příležitostí k dovádění. Krajany navíc velmi potěšila účast velvyslankyně ČR paní Marie Chatardové s česky mluvícím a vším zainteresovaným francouzským manželem.*

*Řada diskusí krajanů se pochopitelně točila kolem Ukrajiny a jejího statečného odporu kladeného ruské agresi. Odsuzovali také nejnovější tvrzení několika samozvaných západních expertů a teoretiků neuspěšných a místy velmi naivních pokusů demokratického světa o opravdový detente před koncem minulého století, včetně 99letého Henryho Kissingera. Tito „hrdinové“ někdejšího statusu quo -- který, jak jsme poznali na vlastní kůži, zahrnoval toleranci poroby východní poloviny evropského kontinentu a „finlandizaci“ několika dalších zemí -- nyní tvrdí, že za nynější situace, kdy Rusko válku s Ukrajinou nevyhrává a jeho plán okupovat celou zemi nevyšel, je třeba Putinovi v něčem ustoupit. Dát mu tak prý možnost necítit se ponížen, neboť by mohla zcela selhat ruská oficiální propaganda a zhroutit se falešný obrázek vítězícího Ruska, což by také byl konec Putina. Navíc, Rusko – poslední koloniální říše -- by také mohlo podlehnout odstředivým tendencím různých národů federace a rozpadnout se. Stát se prostě druhořadou mocností, jako třeba Francie, ale nikoliv už být jedním z dvou pólů rovnovážného bipolárního světa a hlavním rivalem Ameriky. Tito teoretici se s uspokojením dívají zpět, jak to pěkně fungovalo a přitom si nevšimli, že žádná říše v dějinách netrvala věčně a nikdy vzápětí nepovstala z ruin válek či revolucí k novým koloniálním výbojům a už vůbec ignorují fakt, že je tu Čína, která roli onoho pólu už začala úspěšně přebírat a z Ruska si udělá pouhého dodavatele surovin.* >>>>>

**********

***Správní rada londýnského Velehradu zve krajany na přednášku***

***historika a novináře Josefa Pazderky, bývalého zahr. zpravodaje ČT, nyní šéfredaktora Aktualne.cz***

## *Válka na Ukrajině: Pohled novináře zevnitř konfliktu a co dále čekat od Ruska*

***ve čtvrtek 23. června 2022 od 18.30***

***v sále londýnského Velehradu, 39 Lonsdale Rd., Barnes SW13 9JP Registrace: ludmilastane@gmail.com***

**Josef navštívil Ukrajinu v době začínající ruské invaze a popíše své zážitky ve statečně válčící zemi. Zároveň představí svou knihu a televizní dokument, mapující pohledy Rusů, účastníků sovětské invaze Československa i těch, kteří proti ní protestovali**

**********

**********

## Skvělá Svatojánská… a Stalin *(pokračování ze str. 1)*

Pokud by tito experti umožnili neponížení Putina a jeho režimu, dokázali by jen odložit odvetu za rozpad SSSR a ,,za výhru ukrajinských fašistů s podporou NATO“. Mohl by tak opět po dozbrojení zahájit další kapitolu neokoloniálních výbojů na západ a podle exprezidenta Medvěděva tak rozšířit ruskou říši na celou Evropu, ,,až do Portugalska“ a zachovat a dokonce posílit krutý a amorální režim oligarchů, KGB a armády, který by dál podkopával demokracie a připravoval jejich uchvácení. Proto je nutné Putina a celý jeho režim -- který měl v roce 1991 skončit obdobou norimberských procesů – ponížit. Je to totiž opravdu v zájmu udržení demokracie v Evropě i ve světě, včetně našich krajů ve středu kontinentu i její kolébky Británie. Reaganova ,,Říše zla“ a jediný opravdový dědic Hitlerovského typu totality, by už opravdu měl skončit na smetišti dějin…/jn/

Shora dolů: Záběry ze mše; účastníci se scházejí v sále a velvyslankyně paní Chatardová, P.Roule a sv.Jan

## ZPRÁVY Z LONDÝNA A KOMUNITY

## Velehradská Svatojánská zapůsobila…

Sobotní odpoledne, 21. května, se vydařilo. Počasí přálo a organizace klapala, takže Svatojánské na londýnském Velehradě nebylo prý co vytknout. A jak se vyjádřil jeden starý krajan, spokojený s programem i popovídáním se známými po tolika měsících covidu, byla to náplast opravdu potřebná a vydatná ,,pro uši, mozek i žaludek krajanů“, řekl s úsměvem.

Po obvyklé tradiční mši, kterou sloužil Otec Tomáš Roule z římského Nepomucena a nadchl promluvou o toleranci, od tříbení prvotní církve, jejího rozletu z Palestíny a prvních sporů, které byly, jako mnohé pozdější, zásahem ,,shora“ překonány.

Následoval přesun do hlavního sálu, kde se už usazovali další krajané a Otec Tomáš se velmi zdárně ujal konferenciérování. Přivítal krajany a zvlášť také velvyslankyni ČR, paní Marii Chatardovou s manželem. Ta vyjádřila v krátké odpovědi potěšení z návštěvy Velehradu a slíbila, že bude přicházet častěji.

Pak jsem pohovořil o svatém Janu a kontroverzích, které úctu k němu přes staletí provázely, včetně nálezu nezetlelé mozkové tkáně, mylně označené za jazyk, což přispělo ke krásné legendě o udržení zpovědního tajemství královny, zatímco šlo o obranu práv církve před svévolí krutého krále Václava IV. Výmluvná byla v tomto směru i stížnost arcibiskupa Jana Očka z Vlašimi papeži, ve které byl Jan označen za spravedlivého a bohabojného sluhu božího, neprávem krutě umučeného…

Následovala skvělá hudební vložka mladého mistra houslí Kryštofa Kohouta (který pak hrál při závěrečném zpívání národních písní s též mladým a skvělým klavíristou Jakubem Tomáškem – předtím doprovázejícím krajany během mše.)

Poté přešli účastníci do zahrady a následovalo bohaté občerstvení, včetně chlebíčků a koláčů a po něm někteří zamířili zpět do sálu zazpívat si národní písně. Otec Lang by měl z toho všeho určitě radost!

## Pozoruhodná aukce umění na pomoc Ukrajině

Londýnská ,,Česká a Slovenská škola Okénko“ uspořádala ve spolupráci s velvyslanectvím ČR a umělci Terezou Buškovou, a Lúciou Húskovou výstavu a aukci dětských kreseb a děl 25 českých a slovenských umělců. Nabídky byly přijímány už od15. května, ale aukce se konala až 22. května. Výnosy byly pak věnovány apelu organizace Člověk v tísni SOS Ukrajina. Během dne se konaly diskuse a praktická cvičení, vedená kuratorkou moderního umění Katarínou Bajcurovou. Jak významným počinem aukce byla, svědčil i seznam umělců, poskytnuvších Okénku své práce: Patrik Antczak, Veruska Bobekova, Alex Brychta, Ján Brychta, Lída Brychtová, Tereza Buskova, Marek Dutka, Renáta Fučíková, Pavol Fuksa, Mila Furstova, Lucia Huskova, Eva Končeková, Viera Kraicová, Fero Kráľ, Pavol Kráľ, Zuzana Lukáčová, Minka Podhajská, Pravoslav Rada, Jindřiška Radová, Šárka Radová, Rudolf Sikora, Miroslav Šašek, Katarína Ševellová-Šuteková, Ester Šimerová-Martinčeková. Výsledky aukce oznámíme příště kvůli uzávěrce čísla.

**********

***SVU – pozýva krajanov na zoomovu prednášku norského švejkologa a prezidenta Haškovej spoločnosti***

**Jomara Honsiho**

**Ako objavil Haška, ako ho chápe a ako hľadal stopy Švejka v Rusku a na Ukrajine**

**v sobotu 18. júna o 18 hodine** (v angličtine)

*https://us02web.zoom.us/j/88495316951?pwd=OXJod2dwTXBzOC9QbkVtajBla1kxdz09 Meeting ID: 884 9531 6951 Pass:* 137994

**Info: Zuzana Slobodova (**zslobodova@yahoo.com**) tel.: 0207 744 675**

**********

**********

## Budeme vzpomínat na naše červnové zemřelé

Tento měsíc budeme opět vzpomínat na naše zemřelé. Budou mezi nimi volyňská Češka a veteránka našich jednotek na Blízkém východě **mjr.Nina Dobosharevich** (3.června), vojačka čs. jednotek v Británii, londýnský kněz a nakonec biskup pro krajany **Jaroslav Škarvada** (14.6.2010), plk. **Jiří Pavel** z Čs. obrněné brigády od Dunkirku (18.6.2017), Skotka s moravským přízvukem a mecenáška londýnského Velehradu **Roxana Mackay** (22.června), a **Dr. Ing. Bohumil Kobliha**, dlouholetý spolupracovník Otce Langa a publicista (24.6.2015). 24.června také opět vzpomeneme i nedožitých narozenin **P. ThDr Jana Langa SJ,** kněze, zakladatele a vůdce komunity kolem londýnského Velehradu a po dlouhá léta faktické duchovní i světské hlavy čs. exilu v Británii a přítele i spolupracovníka britských politiků.

## Opět v Brookwoodu a nikoliv už virtuálně!

Krajané opět oslavili památku našich válečných hrdinů na československé části spojeneckého hřbitova v Brookwoodu, nikoliv už virtuálně, jako v minulých dvou letech kvůli covidu. Vzpomínka se konala v neděli 8. května a kromě zástupců MAFCSV se jí zúčastnila velvyslankyně ČR paní Marie Chatardová, která po projevu položila spolu s přidělencem obrany gen. Vratislavem Beranem věnec z vlčích máků k pomníku. Spolu s nimi se ceremonie zúčastnili i slovenský velvyslanec Róbert Ondrejscák s přidělenci obrany Slovenska, USA Francie, Austrálie, Nového Zélandu a Maďarska a zástupci britské armády. Děti z českých a slovenských škol pak zazpívaly českou, slovenskou a britskou hymnu. Info: MAFCSV Gerry Manolas (***www.mafcsv.co.uk***)

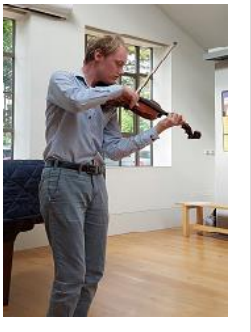

**Shora dolů: Otec Tomáš Roule v roli konferenciéra uvedl mé povídání o sv. Janovi; virtuózní Kryštof Kohout; a při zpěvech s Jakubem Tomáškem v závěru odpoledne; část krajanů při občerstvení v zahradě a zpěv písní**

## České centrum zve na diskusi o informační válce v Rusku

České centrum uspořádá 16. června v 19 hodin už druhou diskusi k ruské agresi na Ukrajině. Bude se konat v kinosále velvyslanectví ČR a diskutovat o informační válce v Rusku budou dr. Jade McGlynn a dr. Václav Štětka a moderovat bude Deborah Haynes. Vstup volný, ale registrace účastníků nutná na *www.czech centre.org.uk*.

## Operace Anthropoid po 80 letech...

Velvyslanectví ČR připravilo vzpomínky na Operaci Anthropoid, tedy atentát na Říšského protektora Reinharda Heydricha 27. května 1942. První byla v den výročí přednáška George Bearfielda o jeho knize The Last Parachutist a druhou bude 17.června v 19 hodin přednáška Gillian Halcrow ,,Special Operations Executive (SOE): Churchill's Secret Army" a promítáni filmu Jiřího Sequense ,,Atentát" z r. 1960 (ne tak přesného jako film zesnulého historika a režiséra Jana Kaplana, ale stejně napínavého). Registrace: *events.london@embassy.mzv.cz*

## Ztráta pro Friends of Czech Heritage

Předseda The Friends of Czech Heritage Peter Jamieson se smutkem oznámil, že pokladník operací v ČR Petr Kysel náhle 3. května v Praze zemřel. Byl to šok pro rodinu a charitu, neboť jeho příspěvek k operacím charity byl podle Jamiesona během dlouhé řady let naprosto klíčový a přispěl tak ke všem úspěchům charity při obnově českého kulturního dědictví.

---

**Už po uzávěrce se dozvídáme, že český hokejový tým vybojoval na mistrovství světa bronzovou medaili (po 10 letech bez medailí!!!**

**********

**BCSA – British, Czech and Slovak Association upozorňuje krajany na zajímavou výstavu v British Museum**

## Printmaking in Prague: art from the court of Rudolf II.

(vzácné tisky z období od roku 1580 do prvních let 17. století)

**Výstava potrvá až do konce srpna** *https://www.britishmuseum.org/exhibitions/printmaking-prague-art-court-rudolf-ii*

**BCSA také zve na pravidelné setkání ,,Get to know you" 8.června od 19 do 22 hodin**

**v restauraci Bohemia House (Český a slovenský nár. klub, obnovený pod novým vedením), 74 West End Lane, NW6**

**********

**********

## DUCHOVNÉ SLOVO:

### Kniha Kazateľ, staroba a otázky života (11.pokračování cyklu pápeža o starobe)

Drahí bratia a sestry, dobré ráno!
V našom uvažovaní nad starobou sa dnes stretávame s Knihou Kazateľ (Kohelet, Qohelet), ďalším klenotom uchovaným v Biblii. Pri prvom čítaní tejto krátkej knihy je človek ohromený a zmätený jej známym refrénom: „Všetko je márnosť“. Je to opakujúci sa refrén: všetko je „hmla“, všetko je „dym“, všetko je „prázdnota“. Žasneme, že tieto výrazy, ktoré spochybňujú zmysel existencie, nachádzame vo Svätom písme. V skutočnosti Kazateľova neustála oscilácia medzi zmyslom a nezmyslom je ironickým zobrazením takého životného poznania, ktoré je odtrhnuté od zanietenia pre spravodlivosť, ktorej garantom je Boží súd. A záver knihy ukazuje cestu východiska z tejto skúšky: „Boha sa boj a jeho prikázania zachovávaj, lebo to je (povinnosť) každého človeka“ (12,13). Toto je rada na vyriešenie tohto problému.

Tvárou v tvár realite, ktorá sa nám v istých momentoch zdá, že v sebe zahŕňa všetky protiklady a vyhradzuje im napokon rovnaký osud, ktorým je skončiť v ničote, sa cesta ľahostajnosti môže javiť aj nám ako jediný liek na bolestnú dezilúziu. Objavujú sa v nás takéto otázky: Zmenilo azda naše úsilie svet? Je azda niekto schopný dať zavážiť rozdielu medzi spravodlivým a nespravodlivým? Zdá sa, že všetko toto je neužitočné: prečo sa toľko namáhať?

Je to istý druh negatívnej intuície, ktorá sa môže objaviť v každom období života, ale niet pochýb, že v starobe je toto stretnutie sa s rozčarovaním takmer nevyhnutné. Rozčarovanie v starobe prichádza. A tak je odolnosť staroby voči demoralizujúcim účinkom tohto rozčarovania rozhodujúca: ak si starí ľudia, ktorí už videli všetko, plne uchovávajú svoje zanietenie pre spravodlivosť, potom je tu nádej pre lásku a tiež pre vieru. A pre súčasný svet sa stal kľúčovým prechod touto krízou, krízou blahodarnou – prečo? Lebo kultúra, ktorá by chcela všetko merať a všetkým manipulovať, bude mať nakoniec za výsledok aj kolektívnu demoralizáciu zmyslu, demoralizáciu lásky, aj demoralizáciu dobra.

Táto demoralizácia nám berie chuť konať. Domnelá „pravda“, ktorá sa obmedzuje na registrovanie sveta, registruje aj svoju ľahostajnosť k protikladom a bez vykúpenia ich odovzdáva toku času a osudu ničoty. V tejto svojej forme – v šate vedeckosti, ale zároveň veľmi necitlivej a veľmi amorálnej - sa moderné hľadanie pravdy ocitlo v pokušení celkom sa rozlúčiť so zanietením pre spravodlivosť. Už viac neverí vo svoj osud, vo svoj prísľub, vo svoje vykúpenie.

Pre našu modernú kultúru, ktorá by chcela exaktnému poznaniu vecí odovzdať prakticky všetko, je objavenie sa tohto nového cynického rozumu - ktorý v sebe spája poznanie a nezodpovednosť - tvrdým protiútokom. Totiž také poznanie, ktoré nás oslobodzuje od morálnosti, sa spočiatku zdá byť zdrojom slobody a energie, ale čoskoro sa premieňa na paralýzu duše. Kazateľ svojou ironiou už demaskuje toto fatálne pokušenie akejsi všemocnosti poznania – „delírium vševedúcnosti“ –, ktoré vyvoláva bezmocnosť vôle..

Prázdnota zmyslu a síl, ktorú otvorilo toto poznanie, odmietajúce akúkoľvek etickú zodpovednosť a akúkoľvek citovú väzbu k skutočnému dobru, nie je neškodná. Nielenže oberá o sily vôle k dobru, ale ide do protiútoku, otvára dvere agresivite síl zla. Sú to sily rozumu, ktorý sa zbláznil a stal sa cynickým v dôsledku preháňania ideológie. V skutočnosti sme sa pri všetkom našom pokroku a pri všetkej našej prosperite stali naozaj „spoločnosťou únavy“. Popremýšľajte nad tým: sme spoločnosťou únavy! Mali sme vytvárať všeobecný blahobyt, a tolerujeme vedecky selektívny trh so zdravím. Mali sme stanoviť neprekonateľnú hranicu mieru, a vidíme rad za radom čoraz bezohľadnejšie vojny proti bezbranným ľuďom. Veda samozrejme napreduje, a to je dobré. Ale životná múdrosť je niečo úplne iné, a zdá sa, že stagnuje.

Staroba sa môže od ironickej múdrosti Kazateľa naučiť umeniu vynášať na svetlo klamstvo skryté v delíriu pravdy mysle zbavenej citu pre spravodlivosť. Starí ľudia bohatí na múdrosť a humor sú mladým tak veľmi osožní! Zachraňujú ich pred pokušením takého poznania sveta, ktoré je smutné a zbavené životnej múdrosti. A títo seniori tiež privádzajú mladých späť k Ježišovmu prísľubu: „Blahoslavení, lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení“ (Mt 5,6). To oni budú v mladých ľuďoch zasievať hlad a smäd po spravodlivosti. Vzchopme sa, my všetci seniori: odvahu a vpred! My máme vo svete veľmi veľké poslanie. Ale, prosím, netreba sa nám utiekať k tomuto idealizmu, tak trochu nekonkrétnemu, nereálnemu, bez koreňov – nazvime ho jasne: k bosoráctvam života.

*TK KBS / Preložila: Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu*

## ZPRÁVY Z DOMOVA

### Česko „bude potřebovat čas‘‘ na ukončení závislosti na dodávkách ruské ropy

Premiér Petr Fiala se zúčastil mimořádného jednání Evropské rady v Bruselu, poté co před odletem do sídla EU uvedl, že hodlá zahájit diskuse o další pomoci zemím s vysokými počty uprchlíků z Ukrajiny. Ohledně sankcí na dovoz ropy z Ruska připomněl, že některé země jsou na něm značně závislé a nejsou schopny to rychle změnit, což je nutné vzít v úvahu při jakýchkoli jednáních na toto téma. ČR bude podle premiéra ,,potřebovat čas, aby ,,situaci vyřešilo”. K Evropské radě promluvil o další potřebné podpoře proti ruské agresi prezident Ukrajiny Volodymyr Zelenskyj, zejména pak prosil o další dodávky zbraní a žádal EU o přijetí své země mezi členy.

**********

*Světoznámý cellista František Brikcius zve mladé hudebníky na kurz hry na cello*

**XXV. International Summer Music Course LMFL – Cello Masterclasses**
**Llandovery College (Wales) www.lmfl.org.uk/Llandovery**

A specialised, intensive Music Course for young musicians preparing exams, auditions and competitions with some of the worlds best teachers. Book main course (**from 12th July to 24th July 2022**) with cellist **František Brikcius** now

*10 hours one to one tuition* ***o*** *Cello lessons (from beginners to advanced)* ***o String Orchestra /Choir Concert Trinity College Music Exams o*** *Accompanied from 6 to 12 yrs old / unaccompanied students 12 to 17 yrs old*

**All info and registration:** ***http:lmfl.org.uk/teacher/frantisek-brikcius-cello*** ***nebo telefon: 44 (0) 1454 419 504***


**********

**********

## ZPRÁVY Z DOMOVA

### Zemřela mecenáška umění Meda Mládková ve věku 102 let

V Praze zemřela 3. května ve věku 102 let paní Meda Mládková, známá jako mecenáška umění. K jejím skvělým počinům patří například shromáždění obrazů Františka Kupky do jedné ucelené soukromé sbírky a jeho protlačení na světovou malířskou scénu. V pozdním věku zůstala aktivní (což můžeme dosvědčit) a vybudovala galerii v Praze na Kampě. Meda po válce odešla přes Švýcarsko do Francie, kde se seznámila s ředitelem Mezinárodního měnového fondu Janem Mládkem, se kterým pak po ztrátě nenarozeného dítěte přesídlila do Ameriky. Mládkovi se usadili ve washingtonském Georgetownu a proměnili svůj dům na galerii Františka Kupky, kterou obdivovali třeba Madeléne Albrightová i Zbigniew Brzezinski a za tání čs. režimu v šedesátých letech i Václav Havel, kterému tehdy vyjednala návštěvu Ameriky. Koncem roku 1967 se na pár měsíců vrátila do Prahy, aby podpořila mladé české umělce a pak jim a jejich dílu otevírala cestu do světa. Nakonec, po pádu komunismu se vrátila do Prahy a jak už řečeno vybudovala v Sovových mlýnech onu galerii nazvanou Muzeum Kampa pro své sbírky, které darovala republice. Zasloužila se tak o naše umění vrchovatou mírou. Čest její památce!

### Jedenáctá česká družice Země, aneb Hurvínek na oběžné dráze

Čeští vědci hlásí, že už jedenáctá česká/československá družice Planetum-1 se úspěšně dostala na kruhovou oběžnou dráhu ve výši 525km, začala fungovat a vysílá jasné signály. Družice je ve srovnání s předchozími čs. a českými družicemi (například série Magion) nevelká a patří do kategorie ,,CubeSatů", většinou o objemu už od jednoho kubického decimetru, či jen několika násobků a konstruktéry bývají studentské vědecké skupiny na univerzitách.

Na oběžnou dráhu byla vynesena 25. května raketou Falcon 9 společnosti SpaceX. Hlavním investorem a ideovým tvůrcem projektu vypuštění družice je Planetum, platforma sdružující pražské hvězdárny a planetárium. Družice je vybavena výklopným zařízením na měření magnetického pole Země, kamerou ke snímání povrchu Země, radiokomunikačním aparátem a především aktivním systémem orientace, který umožní přesnou orientaci palubní kamery. Primárním cílem mise je popularizace a výuka kosmonautiky, kosmických technologií, inženýringu, astronomie a vědy obecně. V prostoru o výšce tří centimetrů a rozloze sto centimetrů čtverečních uvnitř těla družice cestuje kamerou sledovaná, zmenšená populární česká loutková postava – Hurvínek.

### DOPIS Z PRAHY: Konec věčného míru

*V roce 1998 v St. Malo založily tři velké evropské mocnosti (ano, to ještě byla Velká Britanie v EU) t. zv. Evropskou obranou sílu. Od té doby se v té věci mnoho neudálo. Bohatá Evropa v té době měla jiné starosti, viz některé země u Středozemního moře, zejména Řecko. Ostatně: kdo by investoval do obrany, když se nad Evropou rozhostil "věčný mír". Bohužel ale bývalý sovětský rozvědčík Putin, kterého si vybral Jelcin, aby po něm spravoval to, co zbylo z ruského impéria, měl jiný mnázor: obnovit impérium.*

*S jídlem roste chuť. V roce 2014 Putin a jeho armáda obsadili poloostrov Krym, který je výběžkem Ukrajiny a přilehá k oblasti, kam Stalin kdysi "odstěhoval" větší množství Rusů a rusky hovořících obyvatel. Západ, stále ještě opojen iluzí věčného míru, v podstatě držel ústa. Putinova chuť tedy rostla a jeho představa "prohnilého Západu" se zdála býti potvrzena.*

*Do té míry, že v únoru tohoto roku shromáždil na rusko-ukrajinské hranici ke dvěma stům tisíců vojáků s příslušnou technikou, a Ukrajinu napadl. ( Proč si myslel, že 200 000 mu na Ukrajinu postačí, když když před šestačtyřiceti lety na "malé"Československo potřeboval Brežněv vojáků více než dvakrát tolik? Asi proto, že v tom osmašedesátém myslel Brežněv už na Američany? Ukrajina je rozlohou oproti tehdejšímu Československu více než čtyřnásobná. )*

*Svádí to ke spekulaci o tom, jak to ten Putin vlastně myslel. Jako nejlepší vysvětlení mi připadá to, že když už někdo sedí "na špičce" režimu tak dlouho jako Putin, říkají mu všichni právě to, co chce slyšet.*

*Z Ukrajiny uteklo na západ mnoho milionů žen a dětí. Ukrajinští muži zůstali, aby svoji zemi hájili.*
*Válka na Ukrajině zuří již přes tři měsíce. Jako každá válka, ani tato nešetří lidskými životy. Obránců i útočníků umírá - podle některých zpráv - více než dvěstě denně. Pokud dokážeme odmyslet od této hrůzy, přináší válka na Ukrajině několik nových skutečností.*

*Jak se dříve všeobecně očekávalo, že Rusko Ukrajinu podrtí v krátké době, je nyní zřejmé, že tato představa má ke skutečnosti daleko. Rusové sice způsobili svými střelami obrovské škody na ukrajinském bytovém fondu, avšak nedokázali zlomit odhodlání a hrdinství ukrajinských bojovníků. "Speciální ozbrojená akce" - což je v Rusku povolený název pro tuto agresi - měla být provedena během několika týdnů, ve skutečnosti trvají boje už vice než tři měsíce. Útočníci se zřejmě již vzdali plánu, že obsadí hlavní město a ustanoví v něm loutkovou vládu.*

*Netvrdím, že Ukrajinci střet nakonec vyhrajou, ale šance jsou - po třech měsících bojů - podstatně vyrovnanější.*
*Z mezinárodního hlediska došlo k tomu, že dvě evropské země, které doposavad žárlivě střežily svoji neutralitu, požádaly o vstup do obranného společenství NATO.*

*Ve Finsku i ve Švédsku má nyní tato "změna kursu" podporu převažující části obyvatel. Ukazuje se také, že NATO ( které francouzský prezident před dvěma roky nazval "mozkově mrtvé") má až příliš dobrý důvod k existenci. Snad se tedy i my můžeme cítit o trochu bezpečněji.*

*Rád bych ještě něco napsal o hrozbě hladomoru, když se v obilnici Evropy válčí. Tak to zas snad za měsíc.*

*Se srdečnými pozdravy všem v Londýně a okolí Honza Krátký*

**********

***SPRÁVNÍ RADA LONDÝNSKÉHO VELEHRADU HLEDÁ DOBROVOLNÍKY NA POMOC PŘI AKCÍCH***

***S koncem pandemie se těšíme, že zase na Velehradě v Barnes začínají kulturní a společenské aktivity. Při každé akci je třeba, aby někdo podával občerstvení, staral se o děti, někdo pomohl poklidit nádobí atd. Náš team je malý a uvítáme, když se k nám přidáte. Prosím pošlete odpověď Ludmile Staně na ludmilastane@gmail.com***

**********

**********

## ZPRÁVY Z DOMOVA VE ZKRATCE

- Prezident Miloš Zeman opět letos v rámci oslav konce druhé světové války nejmenoval šéfa Bezpečnostní informační služby (BIS) Michala Koudelku generálem. Podle deníku Hospodářské noviny skutečnost už před oslavami potvrdil mluvčí vlády Václav Smolka. Přes Zemanovu kritiku činnosti rozvědky a Koudelky osobně, vláda údajně navrhovala jeho povýšení již posedmé.
- Britský řetězec supermarketů Iceland v Česku od konce března ,,v tichosti" pozavíral některé své prodejny, do dalších už nezaváží zboží a nefunguje ani jeho e-shop, oznámil deník Dnes a dodává, že Iceland se patrně v návaznosti na brexit potýkal s řadou problémů a je zjevné, že je má již delší dobu. Z pultů mizely britské potraviny a čím dál častěji se objevovaly ty české, ovšem cenově neschopné konkurence. Navíc poslední akční leták na webu je z 10. dubna..
- Novým, už 37. arcibiskupem pražským byl papežem zjevně na pouhý rok (ročník 1948) jmenován olomoucký arcibiskup Jan Graubner, dosavadní předseda ČBK. Rodák ze Strážnice, Graubner oživil moravské diecézní struktury, založil řadu církevních škol, vybudoval síť Charit. Inicioval Tříkrálovou sbírku a Dny lidí dobré vůle na Velehradě. Záleží mu na stavění mostů mezi lidmi i názory. Založil Centrum pro rodinu s pobočkou v každém děkanátu diecéze. Je duchovním rádcem Orla. Vzhledem k věku, bude ve funkci jen rok a má zjevně konsolidovat dosavadní reformy.
- Pápež František prijal rezignaciu prešovského archieparchy Jána Babjaka SJ a menoval vladyku Petra Rusnáka, bratislavského eparchu, prešovským náhradním apoštolským administrátorom sede vacante.

**********

**OKÉNKO, česká a slovenská komunitní organizace** propaguje **České a slovenské tradice, kulturu a vzdělání v Londýně. V naší pravidelné české a slovenské sobotní škole se mohou vzdělávat děti školního (5 – 14 let) i předškolního věku (od batolat do pěti let). Děti se učí v souladu s Českými a slovenskými osnovami (čtení, psaní, prvouku a posléze zeměpis a dějepis). Je-li zájem děti se u nás mohou připravovat na přezkušovací zkoušky z českého jazyka. Pořádáme rovněž aktivity pro rodiče (lekce češtiny pro dospělé, ples, knižní klub, pěvecký sbor, divadelní spolek, klub fitness) a akce pro celou českou a slovenskou komunitu (Vánoční besídka, Velikonoční oslavy, Dětský den, výlety do muzeí, kempování, Šlapáček, atd. *Detaily/info: www.okenko.uk a email: info@okenko.uk* Sobotní škola provozuje činnost v Dunraven Primary School, Mount Nod Rd, London SW16 2LG**

**********

**ČESKÉ MŠE NA LONDÝNSKÉM VELEHRADĚ**
***www.velehrad.org.uk***
**se opět konají jednou měsíčně v neděli ve 14 hod kromě prázdnin**

**SLOVENSKÉ OMŠE: 14 Melior St, SE1 3QP**
**http://www.scmlondon.org**
**sa opäť konajú o 13 tej (slovensky/česky) a 19.30 v nedeľe v pondelok a prvý piatok o 19.30 s covidovými opatreniami**

**********

**Zajímá vás, jak je Česká republika reprezentována ve Velké Británii?**
**Kontaktujte Czech Centre: 30 Kensington Palace Gdns, London W8 4QY (v budově velvyslanectví ČR!)**
Telefon: +44-207-836-3669 e-mail: info@czechcentre.org.uk
***Posláním Českého centra je šířit dobré jméno České republiky aktivní prezentací české kultury, umělecké tvorby a inovace v Británii***

**********

**CHCETE VĚDET CO SE DĚJE V JINÝCH KRAJANSKÝCH KOMUNITÁCH?**
**Zkuste si na internetu najít** *http://krajane.radio.cz/*
**Budete překvapeni, je to totiž internetová platforma, určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů v celém světě... A najdete tam i informace o londýnském Velehradě**

**********

**ZAJÍMÁ VÁS ČESKÁ A SLOVENSKÁ HUDBA? STAŇTE SE ČLENEM A PŘIVEĎTE ANGLICKÉ ZNÁMÉ**
**The Dvořák Society for Czech and Slovak Music**
**Společnost sdružuje zájemce o českou a slovenskou hudbu a jako registrovaná charita pomáhá hudebníkům a tělesům doma Podrobnosti najdete na internetu ( http://www.dvorak-society.org ), další poskytne Terry Heard, Membership Secretary, 67 Lewisham Hill, London SE13 7PL, Tel: 020 8852 9263, e-mail: membership@dvorak-society.org Členství nyní zdarma pro studenty a mládež do 25 let!**

**********

**VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE?** www.velehrad.org.uk
**Nabízí mnoho informací. Příspěvky na činnost Velehradu: zasílejte šeky na adresu: Velehrad, 39 Lonsdale Rd., London SW13 9JP**

**********

**BOHEMIA HOUSE -- CZECH AND SLOVAK CLUB IN LONDON**
***Chcete si pochutnat na tradičních českých a slovenských jídlech a napít se dobrého piva z našich končin?***
Stačí jet metrem do stanice West Hampstead (NW6) a o pár stovek metrů níž, v 74 West End Lane, čeká vytoužené pohoštění.
**Rekonstruovaná restaurace otevřena pondělí až čtvrtek 12 - 22 hod, pátek a sobota 12 - 23 hod a v neděli 12 – 21 hodin. Telefon: klub 0207 328 0131, restaurace 0207 372 1193. V týdnu v poledne dvouchodové obědové menu £12 (kuchyň otevřena do 21hod v týdnu a v sobotu, v 19 hodin v neděli)**

**********

*Vydává a rozesílá Správní výbor* charity Velehrad London (Publisher : Velehrad London, Charity registered in England and Wales (number: 1154836) and a company limited by guarantee (registered company No.: 08684201) Reg. offices: 39 Lonsdale Road, Barnes, London, SW13 9JP) a *rediguje v tradicích Věstníku a Londýnských Listů Mgr J.M. P.Jůn*